

[Aage Fogh.]

men hvor sammenspillet ikke er lagt til rette på en sådan måde, at man opnår det helt rigtige resultat.

Måske en eller anden vil spørge: Hvorfor så være medforslagsstiller til alt det, der her foreslås gennemført? Det skal ikke være nogen hemmelighed, at jeg har næret meget store betænkeligheder ved at gå med til den form, der nu foreslås. Men på den anden side — det er et begynderarbejde, og jeg anser det for meget vigtigt, at vi får det i gang. Jeg tror sikkert på, at det vil lykkes, når loven skal forlænges, at opnå en bedre udformning, end den har fået denne gang.

Derfor anbefaler jeg på mit partis vegne de ændringsforslag, som hele udvalget er enigt om, og anbefaler at stemme imod det ændringsforslag, som partiet venstre og de konservative har stillet.

Johannes Jensen: Som det er det høje ting bekendt, gik vi, allerede da lovforslaget angående udlån af Marshallpengene var til første behandling, imod ud fra vore så ofte anførte betragtninger. Vi har så ofte påvist, hvorfor erhvervene har investeringsvanskeligheder, og det er kort sagt de betragtninger, der bestemmer vor stilling til de tre under punkterne 9, 10 og 11 på dagsordenen opførte lovforslag.

Der er foreslået ændringer fra et andet mindretal angående renten, og vi er efter vore overvejelser kommet til den erkendelse, at de virksomheder, der får lån efter denne lov, ikke bør blive stillet gunstigere rentemæssigt set end andre virksomheder, der ikke kommer ind under loven. Altså, hvad angår det foreliggende forslag, kan vi ikke se bort fra, at der kan forekomme fejlinvesteringer, især da når pengene kan lånes ud under den almindelige rentefod.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg takker udvalget for den hurtige behandling af lovforslaget, og jeg takker for tilslutningen både til selve lovforslaget og til de af mig stillede ændringsforslag.

Som lovforslaget nu er udformet, tror jeg, vi vil få en god, praktisk, saglig og forholdsvis billig ordning. Jeg er imod, at man forhøjer renten til 4 pct., og vil anbefale tingets medlemmer at stemme imod ændringsforslaget herom. Jeg vil ligesom det ærede medlem hr. Øllgaard undlade at motivere dette, fordi der for et øjeblik siden har fundet en drøftelse sted herom.

Det ærede medlem hr. Aage Fogh anbefalede lovforslaget, ganske vist efter at have gennemkritiseret visse principielle bestem-

melser. Det ærede medlem siger, at det er hans opfattelse, at man ikke skulle have spredt sig så meget med hensyn til de opgaver, man vil løse. Jeg vil heroverfor sige, at den spredning, som det ærede medlem går imod, er ikke en spredning i forbindelse med opgaverne. Det, han går imod, er, at de private kartoffeleksportører og de private frugtavlere får adgang til lån, men han er ikke gået imod, at man medtager kartofferne og frugtavlens ved siden af staldhygiejnen; det er de privates adgang til at få disse lån, det ærede medlem går imod. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg tillægger det større betydning, at det er sammenslutninger, der får lånene, men på den anden side må man jo erindre, at hvis private eksportører kan udrette noget ved siden af andelsorganisationer og andre sammenslutninger, bliver det til syvende og sidst alligevel til fordel for det samlede landbrug. Derfor har jeg ikke principielt villet afvise det. Jeg har udtalt min betænkelighed ved at give de samme lånevilkår til private som til sammenslutninger, fordi sammenslutningerne i henhold til denne lovgivning skal stille en garantium, og det betyder jo, at hvis det skulle gå galt, har staten større sikkerhed i disse tilfælde end hos de private. På dette punkt er der imidlertid vist imødekommenhed indenfor udvalget; vi er blevet enige om, at selve lånevilkårene gøres ringere for private end for sammenslutninger, og derfor mener jeg ikke, der er gjort nogen uret. Selve formålet er bibeholdt: at man giver lån til staldhygiejne og til kartoffellagre og frugtlagre.

Det ærede medlem anfører, at det er så meget større beløb, der gives til kartoffeleksportører end til den enkelte landmand til forbedring af staldhygiejnen, til opførelse af staldbygninger og lignende. Ja, men hvis landmænd opfører fælles lagre — enten det nu er til kartofler eller til frugt —, har de også adgang til store lån og på betydeligt billigere lånevilkår, både i henseende til størrelsen af lånet og i henseende til placeringen af lånet, end de private har.

Det ærede medlem kritiserer dernæst den ordning, der nu er foreslået med hensyn til administrationen af loven, og siger, at det burde være folk, der var valgt af landbo- og husmandsforeningerne, der sammen med bygningskonsulenterne skulle administrere loven. Hvor er så forskellen mellem det her foreslåede og det, det ærede medlem ønsker? Forskellen er meget ringe. Man tager nu to medlemmer af grundforbedringsudvalget udpeget af landbo- og husmandsforeningerne og sætter dem sammen med grundforbedringsudvalgets formand, der jo